

kern- punten... 12

vijfde jaargang nr. 12

januari 1990

Inhoudsopgave

In dit nummer:

Redactioneel	pag.: 2
Van de voorzitter	pag.: 3
De kerktuin	pag.: 4 en 5
Jeroenskerk	pag.: 6
Van de werkgroepen	pag.: 7
Overtuin en overig groen	pag.: 8
De herbestrating van de Voorstraat in 1770	pag.: 9, 10, 11
Kerstmarkt	pag.: 12 en 13
Onder het groene kruis	pag.: 14 en 15
De dorpskern in 't kort	pag.: 16 en 17
Samenstelling werkgroepen	pag.: 18
Voor U geknipt	pag.: 19
Capriolen	pag.: 20

"Kernpunten" is een uitgave van de Vereniging De Oude Dorpskern te Noordwijk Binnen.

SECRETARIAAT:
Florahof 20
2201 GZ Noordwijk ZH

CONTRIBUTIE:
Postbank: nr. 13 19 964
leden in Noordwijk: min. f.15
leden buiten Noordwijk: min.f.20

REDACTIEADRES:
Voorstraat 109
2201 HR Noordwijk ZH

REDACTIE:
Annie Bink
Madeleine van Dijk-Lely
Michiel de Mooy
Tom Verburg

LOSSE NUMMERS:
Zie redactieadres

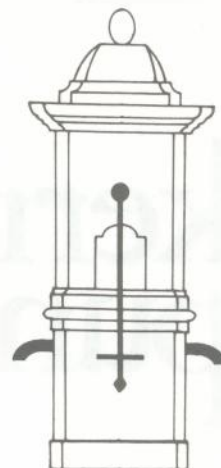
COLOFON:
verenigingslogo: Wil de Mooy
cover: Arthur Staal
Lay-out: Annie Bink

BESTUURSSAMENSTELLING:
Voorzitter: J.J. de Mooy (G.W.)
ViceVz.: Mw A.Bink-van Ammers(B.)
Secr.: F.E. Boonstra(V.M.)
Penmr.: Mw.C.M.Alders-Verhoeven(V.Z.)
Lid: Mw.T.S.H.Wingender-Mulder(V.N.)
Lid: Mw. J. den Hartoog (N.G.M.T.)
Lid: H.A. Lens (G.W.)
Lid: R.F. Kemper (K.M.G.A.N.)

DE VERENIGING STELT ZICH TEN DOEL: "De bevordering en het behoud van de leefbaarheid op zowel historische als sociale grondslag in en rondom de oude dorpskern in Noordwijk Binnen van de gemeente Noordwijk (.....) Zij tracht dit doel te bereiken door actieve samenwerking van bewoners en ondernemers in dit gebied, in nauw overleg met de overheid, en door alle middelen, die het doel van dienst kunnen zijn".

Overname van artikelen: in vele gevallen mogelijk in overleg met de redactie.

Vereniging „De Oude Dorpskern”
te Noordwijk

Redactioneel

De vijfde jaargang alweer. Bladerend door oude nummers zie je hoe snel de tijd verstrijkt, en hoe weinig er verandert. Maar... langzaam maar zeker zien we toch veranderingen optreden. Alleen hadden we er in het begin geen idee van, hoe langzaam dat zou gaan. Het volgende nummer hoopt de redactie in een nieuw jasje te steken. Daar hoort (of liever: ziet) U nog meer van. Op 6 november 1989 was het ook vijf jaar geleden dat een aantal "voortrekkers" een vergadering belegde in Royal, die zeer druk bezocht werd. Als resultaat daarvan werden bij de notaris het jaar daarop (1985) de statuten verleden. Voor de vereniging "De Oude Dorpskern" blijft de 6e november de verjaardag van de vereniging.

Bij de totstandkoming van dit nummer: Woorden van dank aan "Leen" Bedijn en Nicolet (Fastnet) voor hun oneindige geduld, als we hun computer even "lenen". Van Fastnet komt ons andere drukwerk. Uiteraard ook onze complimenten aan de drukker van Kernpunten, Duineveld.

Het kan best wel eens voorkomen, dat U een artikel leest, waarmee U het hartgrondig oneens bent. Uiteraard kunnen smaken verschillen en is iedereen verschillend, dus zal niet iedereen er dezelfde mening op na houden of dezelfde belangen hebben. Daarom bent U van harte welkom te reageren op dat wat U bezig houdt. In sommige gevallen zouden we dan Uw brief kunnen publiceren, of in een stukje kunnen verwerken. Suggesties, aanvullingen en copy zijn overigens altijd van harte welkom!

De Redactie

Van de Voorzitter

Ongetwijfeld heeft U allen vele goede wensen in ontvangst mogen nemen voor het jaar 1990. Als voorzitter van de vereniging "De Oude Dorpskern" wil ik gaarne ook mijn goede wensen voor 1990 toewensen aan al onze leden en begunstigers (buitenleden).

1990 belooft voor ons werkgebied vast een ingrijpend jaar te worden. De plannen tot herinrichting van het tweede stuk van de Voorstraat zullen worden gerealiseerd en dit zal best nogal wat veranderingen te weeg brengen in het parkeergebeuren en vermoedelijk ook in de circulatie van het verkeer via de Voorstraat.

Hopelijk zal ook de vaststelling voor ons werkgebied tot beschermd dorpsgezicht eindelijk eens een feit kunnen worden.

Na maart komt er een nieuwe gemeenteraad en wethoudersploeg aangetreden, waarvan wij hopen dat er een nuttige samenwerking zal ontstaan met onze vereniging.

In maart zal ook de jaarlijkse ledenvergadering plaatsvinden, waarin een nieuwe voorzitter zal gaan aantreden.

Dat 1990 een goed verenigingsjaar zal worden wenst U de voorzitter toe!

*J.J. de Mooy,
Voorzitter.*

Wim Dieleman is leraar Nederlands aan het Pieter Groen College te Katwijk. Hij is echter bevoegd om meerdere vakken te doceren, waaronder biologie. De natuur is zijn grote liefde. Als uitgangspunt kiest hij de ecologie. Zo heeft eenieder hem wel eens -al dan niet vergezeld van een spaarzame consort- bezig gezien in de kerktuin. Op ons verzoek schreef hij een artikel over zijn bezigheden.

De Kerktuin

De oplettende bewoners van de Voorstraat en omgeving zal het niet ontgaan zijn dat er bij de tuin van de Grote of St. Jeroenskerk iets aan het veranderen is. En de leden van De Oude Dorpskern zouden de leden niet zijn als zij niet met argwanende blik - vooral aan het begin van de werkzaamheden - keken naar wat daar verricht werd. Nog klemmender is de vraag wat het uiteindelijk allemaal moet worden; van diverse kanten heb ik dan ook voorzichtige vragen moeten beantwoorden die onder het mom van interesse toch van een zekere argwaan getuigden. Zo was daar de vraag "of de Kerkeraad ons geen plan kan geven om te zien hoe het wordt". In andere vragen wordt bedekte kritiek geleverd op "al die soorten hekjes", en "of de bewoners ook inspraak gehad hebben". Hoewel ik herhaaldelijk getracht heb, voor zo ver ik daar tijd aan wilde besteden, de vragenstellers ter wille te zijn, is mij vaak verzocht iets op schrift te stellen, zodat het voor iedereen leesbaar was.

Dat leek me inderdaad een doeltreffender manier dan steeds maar weer - al dan niet met gebaren - uit te moeten leggen hoe het worden moet. In mijn achterhoofd zat dan ook een mooie Noordwijkse midwintervertelling, heel gevoelig en tegelijkertijd wat cynisch in verband met de kritiek die mij via-via bereikte. Helaas verscheen er geen extra dik 'kerstnummer' van Kernpunten, zodat U, nadat de dampen van de oliebollen allang verwaaid zijn, nu wat verlate zwart-op-wit informatie krijgt. En ook niet in detail, want de artistiekelingen onder U weten ongetwijfeld dat de uitkomst van je werk bepaald wordt door de mogelijkheden en onmogelijkheden die zich onvoorzien aankondigen. De aanleg van de kerktuin is het best te interpreteren als een schuchtere poging.

Ik zou me overigens voor kunnen voorstellen, dat U zou willen weten wie die noeste uitslover, die halfzachte idealist, wat sjofel gekleed, en die zo op het eerste gezicht van geen ophouden weet, wel is. De naam vindt U hieronder - voor zo ver U die nog niet weet - maar "what's in a name"? Veel belangrijker is misschien te weten waarom die het allemaal doet. Als U nu verder leest, zullen - ik spreek helaas niet uit een lange treurige ervaring - Uw lippen krullen.

Als veldbioloog ben ik al jarenlang getuige van de ongekende afbraak van wat ons nog aan natuur rest. Haast dagelijks is de verloedering van ons (natuurlijk) milieu af te lezen. Werd ik zo'n twintig jaar geleden afgeschilderd als een donderende onheilsprofeet, uit de media is op te maken dat de dreigende milieuproblematiek steeds meer onderkend wordt. Duidelijk is dat dit alles te maken heeft met onze "way of life". Al ons doen en laten gaat ten koste van het milieu. Ook - houdt U vast - in de tuinen zijn we erg in de weer om de natuur te lijf te gaan. Wie heeft er niet mosdood, slakkezout, aaltjesvernietiger, greenkeeper, kunstmest en dergelijke binnen handbereik.

Dat je de natuur weer een redelijke kans kunt geven, wordt duidelijk aan mijn eigen tuin en enkele wilde-planten-perkjes van de gemeente. Nu eindelijk ook de kerken zich in het zogenaamde conciliair proces gaan bekommeren om "de heelheid der schepping", is de kerktuin (alle kerktuinen trouwens) de lokatie bij uitstek om plaats te bieden aan planten die door zogenaamde vooruitgang met uitsterven bedreigd worden. Waar zou oorspronkelijk "natuurlijk groen" (zie Uw kerstkaart) meer recht hebben te groeien dan in "de schaduw van de Allerhoogste"? Vandaar

Een andere aanleiding om me op deze gigantische klus te werpen, was de onbeschaafde rotzooi die rondom de kerk aan te treffen was.

Twee vrachtwagens afval (ijzeren staven, deur, rioolslib, fluitketeldopjes, bekertjes, puin, enzovoort) zijn in het begin uit de kerktuin afgevoerd. Dat deze platgewalste vuilnisbelt niemand eerder tot actie heeft geroepen, is voor mij onbegrijpelijk. Noch de gemeentelijke dienst die wel eens met een motormaaier de aangeplempte honde-uitwerpselen met een joviaal gebaar verspreidde, noch de kerkgangers die jaar in, jaar uit de kerk inglibberden, noch de verniging De Oude Dorpskern hebben zich metterdaad voor dit historische stukje Noordwijk ingezet. Wederom vandaar

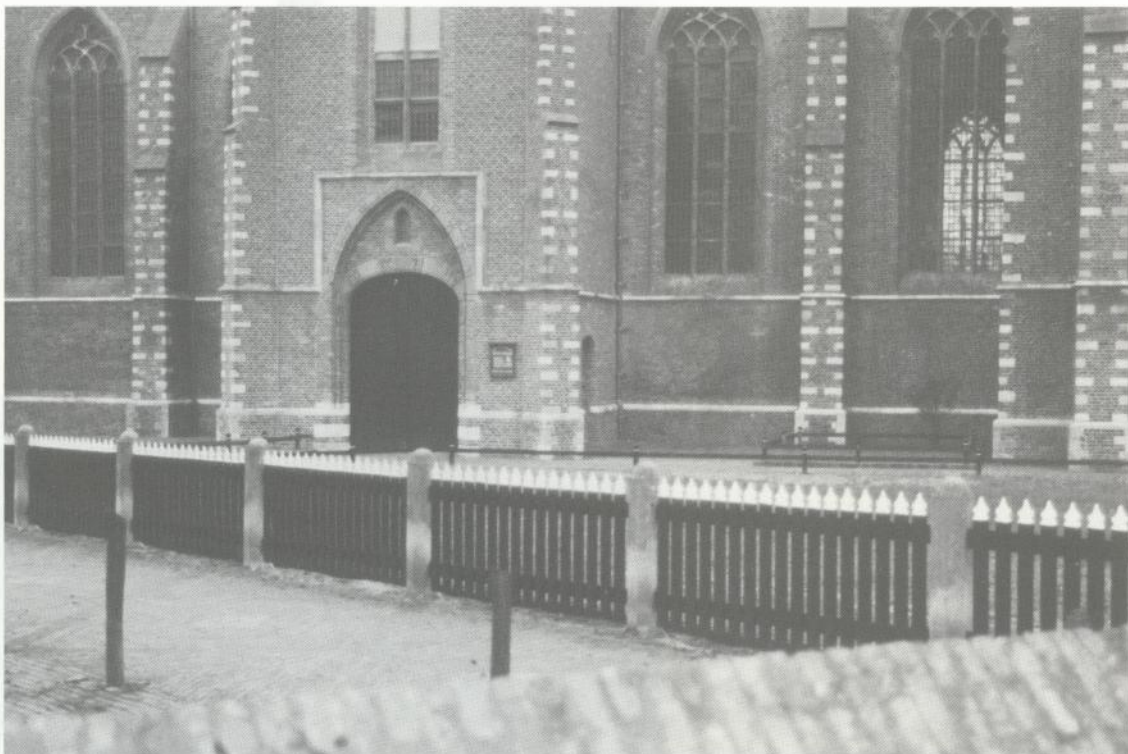
Omdat dit stukje nu toch al op een kerstverhaal gaat lijken, zal ik U de verdere uiteenzetting over planten, plantengemeenschappen, grondwaterstandbeïnvloeding, ammoniakconcentraties, fosfaatvergiftiging, zuurgraad en indicatoren maar besparen. Wie echt geïnteresseerd is, melde zich in zijn oude broek op het werk.

Hoewel er af en toe handlangers verschijnen, ben ik doorgaans in mijn eentje bezig; logisch dat het nog wel even kan duren voordat het geheel klaar is, als het al klaar komt

In de hoop dat U zich met deze summiere informatie niet met een kluitje in het riet gestuurd voelt, eindig ik met enkelen van U te bedanken voor - ik citeer - "het gunnen van het voordeel van de twijfel". Dat het U wel ga! En ook de kerktuin.

S.W.J. Dieleman
Willem Alexanderpark 39
Noordwijk
4 januari 1990

Naschrift redactie: Nooit heeft iemand zich bekommerd om de kerktuin. Nu er iemand aan werkt, weet iedereen plots hoe het had moeten. De heer Dieleman stopt er zeer veel tijd in. Dat moet eenieder, die van plan is kritiek uit te oefenen, zich eerst maar eens bedenken. Maar... Wie steekt de handen eens uit de mouwen en helpt eens een handje? En...wie zegt er eens iets over het groenbeleid van de gemeente....?0

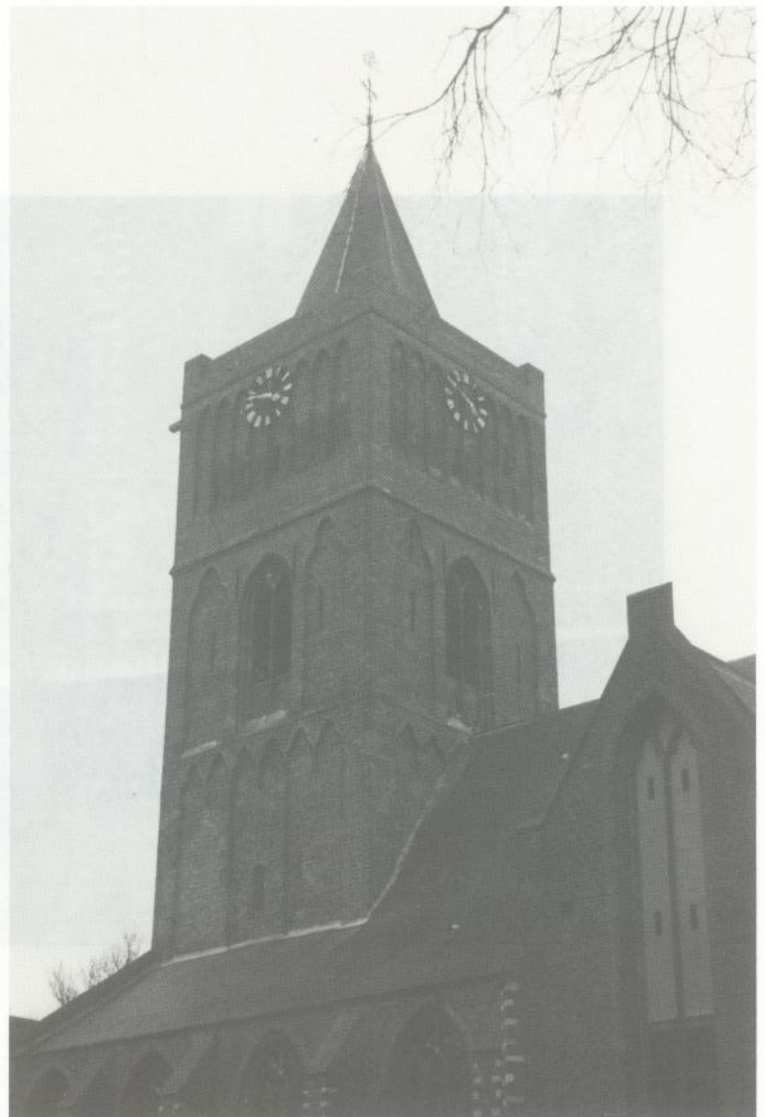

Jeroenskerk

*De trotse hoge toren,
het mooi verweerd gewelf
blijft in het zonnegloren
al eeuwenlang zichzelf*

*'k Zie met verrukte ogen
naar d'oude scheppingspracht
en prevel, stil bewogen,
een gebed, de Schepper toebedacht*

*Uit "Onbetaalbaar"
door Bep van Oosten.*

Van de Werkgroepen

Ruimtelijke Ordening

De werkgroep heeft er twee nieuwe leden bij. Dit was o.a. noodzakelijk wegens het terugtreden van Hans Lens.

De één is Wim Bongers (Tramhuis), de andere, Dirk-Jan den Haan, mocht gelijk in actie komen bij het inspreken voor de behandeling van de bezwaarschriften. De heer Abswoude had een plan ingediend om een wastunnel te bouwen voor auto's, pal achter de eeuwenoude huizen aan het begin van de Voorstraat en Schiestraat.

Hiertegen liep een groot aantal bewoners te hoop. In de raadzaal wisselden emotionele betogen van bewoners en rationele argumenten van twee advocaten elkaar af. Er bleken argumenten van geluidshinder, uitzichtverlies, en van verkeertechnische aard tegen de wastunnel te zijn te zijn. Ook de vereniging De Oude Dorpskern maakte gebruik van het spreekrecht. Wij gunnen de heer Abswoude zijn bedrijf, maar zien toch graag het algemeen belang gewaarborgd. Een andere plek voor de wastunnel lijkt ons de beste oplossing. Tot op heden hebben de belanghebbenden nog niets van een uitslag gehoord. Wat ons betreft mag de gemeente in dit soort zaken best wat vlugger open kaart spelen. Men zal het toch niet bestaan om aan het belang van *zoveel* bewoners (=kiezers) voorbij te gaan?

Beleid

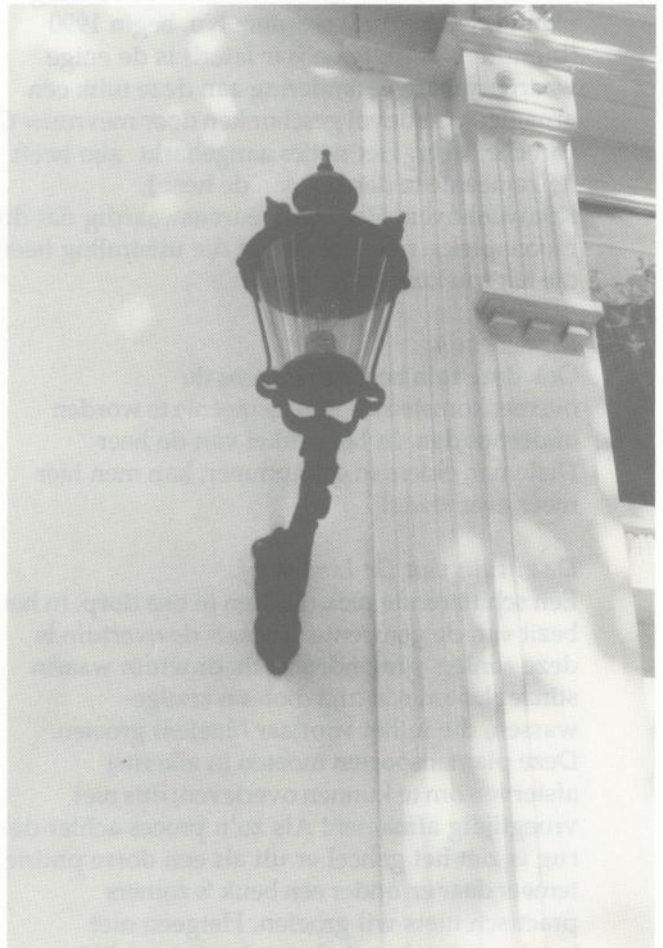
Momenteel werken beide werkgroepen (R.O. én Verkeer) aan een beleidsnotitie die ten grondslag gaat liggen aan het handelen van de vereniging. Als het bestuur zich er over gebogen heeft, zal de ledenvergadering er het laatste en beslissende oordeel over geven.

Verkeer

Nu het eerste stuk van de renovatie van de Voorstraat een feit is, mogen we stellen dat het een groot succes is. Zelfs de mensen, die in het begin zijn tekeer gegaan tegen de herinrichting, zijn nu zeer tevreden.

Inmiddels staat de werkgroep Verkeer op het punt een gesprek aan te gaan over het stuk richting Westeinde. Een keuze van de gemeente voor éénrichtingverkeer Noordwijk uit, ligt voor de hand. Er zou dan, net als het eerste stuk, aan beide zijden langs geparkeerd gaan

worden. Graag verneemt de werkgroep suggesties van mensen die het anders/beter/slimmer willen. We kunnen dat dan in het gesprek met de gemeente meenemen. Ook willen wij dan nog eens wijzen op de noodzaak van nieuwe parkeerterreinen in of aan de rand van de kern. Wij zullen daartoe een aantal voorstellen doen. Ook hierbij zijn suggesties welkom.

Overtuin en overig groen.

Ruim vier jaar geleden, herfst 1985, word bekend dat "De Overtuin" gedoemd is te verdwijnen. Dit markante stukje grond midden in de dorpskern dreigt bebouwd te worden. Vele Noordwijkers doen op allerlei wijzen van zich spreken: middels ingezonden stukken in de kranten, handtekeningen-akties en stapels bezwaarschriften. Voor de bewoners van de Voorstraat en omgeving is deze tuin mede aanleiding een eigen belangenvereniging op te richten: de Vereniging "De Oude Dorpskern". Herfst 1987 valt er een raadsbesluit. Voor "De Overtuin" betekent dit: geen bebouwing, nu niet en in de toekomst niet. De gemeente zal het onderhoud voor haar rekening nemen en tevens wordt de afspraak gemaakt dat er een aardig plan ontwikkeld zal worden. Nu, begin 1990 (Inmiddels ruim twee jaar later!) is de enige waarneembare verandering aan deze tuin: een ornament, liefdevol geschonken door mevrouw C. van der Meer. Het netjes aangeharkt zijn heeft de gemeente te danken aan de heer J. Kouwenhoven. Het is betreurenswaardig dat dit mooie plekje nog steeds niet die uitstraling heeft die het zou kunnen hebben.

De kerktuin.

Ook deze tuin behoort volgens de overeenkomsten door de gemeente te worden onderhouden. In het artikel van de heer Dieleman elders in dit nummer, kan men hier meer over lezen!

De zijtuin van De Lindenhof.

Een schitterende plek midden in ons dorp, in het bezit van de gemeente. Evenals de overtuin is deze aanleg grotendeels schaduwtuin waarin stinzeplanten (dit zijn bol- en knolgewassen, die in het voorjaar bloeien) groeien. Deze plantensoorten moeten in alle rust afsterven om te kunnen overleven; dus niet vroegtijdig afmaaien! Als zo'n proces achter de rug is ziet het geheel er uit als een dorre prairie, temeer daar er onder een beuk 's zomers praktisch niets wil groeien. Hetgeen niet betekent dat de gehele aanleg het aankijken niet meer waard behoeft te zijn. Alleen al aan een goed gesnoeide en verzorgde boom van een respectabele ouderdom, valt het gehele jaar

door wat te genieten. Al dan niet omlijst door passend ander groen, mooi gestructureerd en welverzorgd. Om kort te gaan, deze tuinen verdienen beslist meer aandacht.

De Florahof.

In de afgelopen vijf jaar zijn vele woorden besteed aan de groensituatie van de Florahof. De bewoners voelen zich in de kou staan en de Hof biedt nog steeds een troosteloze aanblik. Elke structuur en achterliggende gedachten ontbreken hier volkomen.

Gemeente wat is het probleem?

Geld? Dit mag geen reden zijn dat zulke markante punten in het dorp er zo verkommerd bij liggen? Temeer daar het niet om een intensieve dure beplanting gaat. De groenvoorzienig is immers ook een visitekaartje van de badplaats! Als tijd en aandacht ontbreken? Stagiaires van de Hogere Tuinbouwschool in Boskoop hebben dit te over! Gemeente kom eens in actie! Vanzelfsprekend denken wij graag met U mee!

Annie Bink

Soms

Alec

Hoogheemraad van den Wille van Rijnland
 ziedende hi hoort en G. Swadbroek der
 Wijk Noordwijk van Noordwijk, op den
 Verzoek bij Reguleer gemaakt, gecontroleerd
 toegestaan, dat hij Suppletie Congevalte van
 de West Cijder Voorstraat, gelegen in den
 Dorp van e Noordwijk binnen, zullen moe-
 gen doen Rejuveneren, en bestraten, Ende
 ten dien Cijder de Voorst. Straat ende Pal-
 Linje daar over, te weten van het Lende
 Rijnoff Oude Markt Velt, tot aande Oude
 Straat, voor den tijd van 6 Weken afding-
 ten: hetel een Reguleerende naar de Reven-
 zingverpand dat van de Afsparringe beho-
 rlike Tenue. De werd gegeven, ter Raatte
 daart bevoor, dat de niet Langor dan
 6 Weken duure, maar all dan behoort
 spandveerd, en alad daar om treden en vromp
 stant versted, op Soene van Offet
 deest te Ver tezen, ente Vervallen inde
 Boeken daar Tegen Gestatweerd.
 Actien int Gemeenlandshuis van Rijnland
 binnen Leyden den 26^{en} Meij 1770
 In Kennisse van mij

lat

DE HERBESTRATING VAN DE VOORSTRAAT IN 1770

De heren van het Hoogheemraadschap Rijnland geven op 26 mei 1770 aan schout en gezworenen van Noordwijk (het dorpsbestuur) toestemming om een deel van de Westeinder Voorstraat gelegen tussen het Lindenplein en de Oude Zeestraat (nu Douzastraat) opnieuw te bestraten. Hiervoor krijgen ze vergunning om de straat zes weken af te sluiten op voorwaarde dat het van tevoren behoorlijk wordt aangekondigd en dat na zes weken alles weer geheel op orde is. Zo niet, dan volgt er een boete!

Dirck Heemskerk heeft de hierbij afgebeelde situatietekening gemaakt en berekent in een bijgaand schrijven hoeveel klinkers er nodig

zullen zijn en wat het allemaal gaat kosten. Hij komt na een wat warrige berekening tot de volgende conclusies.

Er zijn nodig 23000 klinkers voor de somma van f 92,-

De te bestraten oppervlakte beslaat 95 roede en hiervoor is het benodigde arbeidsloon f 158,-
 Tesaamen f 250,-

Een Rijnlandse roede is een lengtemaat van 3,75 meter. Een roede wordt ook gebruikt als oppervlaktemaat en dan is het 14m².

Wanneer de oude bomen weggenomen en de straat in zijn geheel opnieuw gelegd moet worden komen er nog eens 3000 klinkers bij en samen met het arbeidsloon kost dat dan f 42,-.

Voor een bedrag van f 292,- kan dus de hele straat vernieuwd worden!

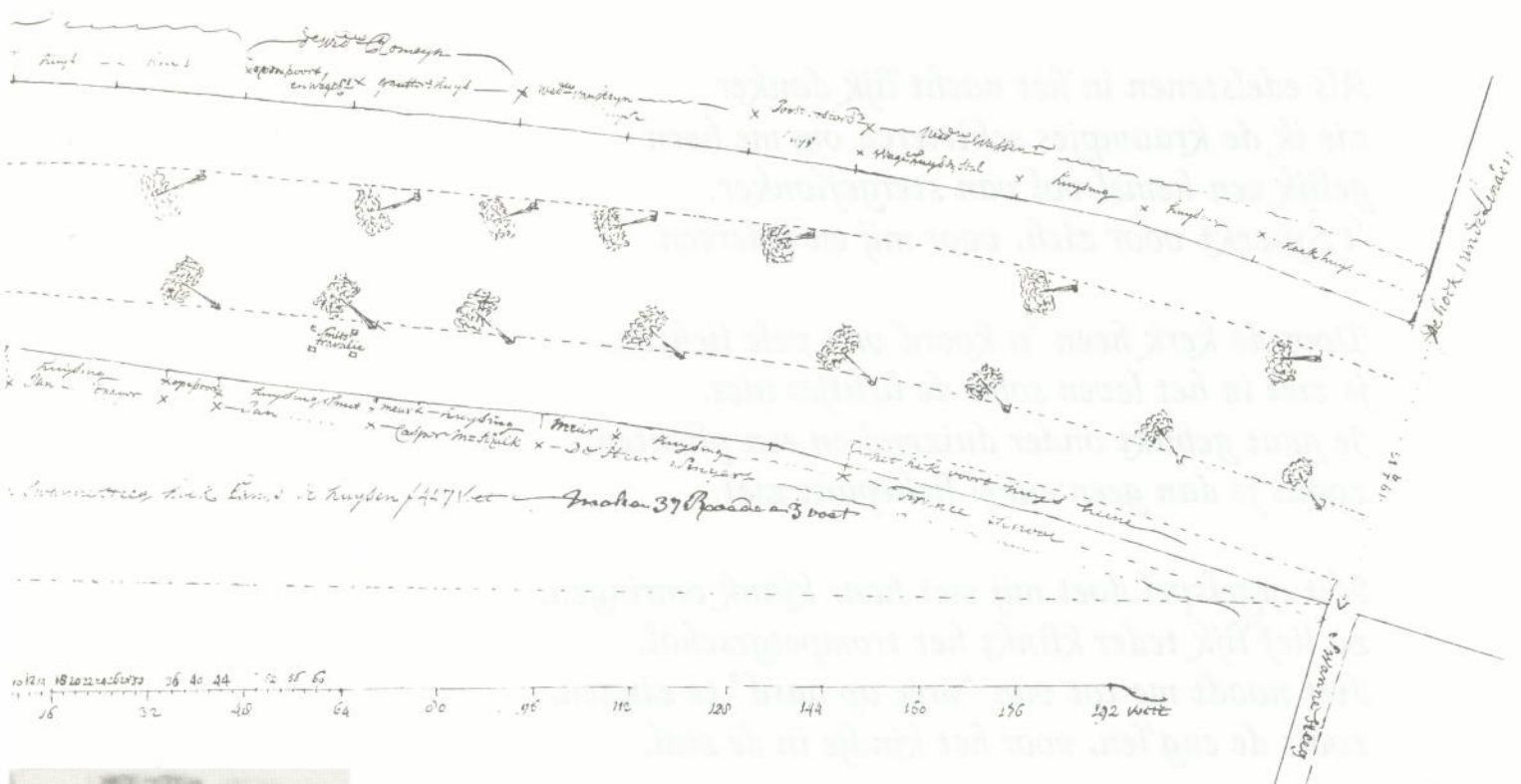
Wanneer we de tekening goed bekijken zien we dat er wel het één en ander veranderd is maar het karakter van de straat nog steeds hetzelfde is gebleven.

Op de hoek bij de Zwanensteeg staat op de plek van het (voormalige) postkantoor de Franse jongenskostschool, het instituut Luzac. In het huis ernaast woont de heer Seignard, de toenmalige directeur. Wat verderop, waar nu de winkel van Gebra is, woont de smid en voor het huis staat een *travalie*. Een *travalie* is een soort open stalling waarin de hoefsmid een paard vastbindt als de hoeven beslagen moeten worden. Weer verder komen we langs het huis "De Copere Ring" waar tegenwoordig de familie Bink woont. Het deel van het huis waarin nu de galerie is gevestigd, is er nog niet, daar zien we een grote poort. Er zijn trouwens veel poorten in de straat groot genoeg om paard en wagen, het vervoermiddel in die tijd, door te laten. Geen wonder dat we op de hoek bij de Offemweg dan ook het huis en werkplaats van de wagenmaker zien. Nu woont er de heer Vink, maker en verkoper van het nu zo belangrijke vervoermiddel, de fiets.

Aan de overzijde van de straat valt nog op dat de huizen doorgaan tot op de hoek van het Lindenplein. De zijtuin van de Lindehof was toen niet zo groot.

De weduwe Romeyn woont in het gruttershuis, nu 60 en 62, waarnaast ook weer een open poort en wagenhuis is aangegeven.

... Linden met lengte de Kuylen / 4511 met — maakt 37 Roeden — 10 voeten

Deze Teekening is gemaakt door Dird Heems leide in jhr 1769, van de Straat Van de Waaghe Steeg tot de waage maaker, welke Ent Spraat maect Verden op genoemen en vernitelt volgen, de minne teekening door gemelde Dird Heems leide gemaakt. In het bedek daer van in oale oon --- 1770

Als de ouwe boomen sijn verlost ten geveise van ... boomen en ... minne lunde in plaats gepland den ... van de ouwe boomen is bedekont ... de minne hebbe gebort ...

Achter op de tekening staat nog iets gekrabbeld over verkoop van de oude lindebomen en het planten van nieuwe. De kosten zijn niet ingevuld maar waarschijnlijk heeft dit toen toch plaats gehad. De linden die er nu nog staan zijn volgens deskundigen ongeveer 200 jaar oud en dat klopt dan precies.

In dit jaar wordt ditzelfde stuk Voorstraat wederom opnieuw ingedeeld en bestraat. Laten we hopen dat ook dit keer het straatkarakter goed behouden zal blijven en dat de gemeente kans zal zien net als vroeger in zes weken het hele karwei te klaren.

Madeleine van Dijk
bron: Gemeente archief van Noordwijk

Kerstmarkt

Als edelstenen in het nacht 'lijk donker
zie ik de kraampjes schitteren om me heen
gelijk een hemel vol van stergeflonker.
't Spreekt voor zich, voor mij en iedereen.

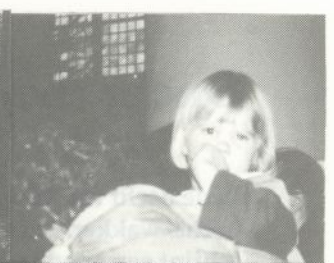
Door de kerk heen 'n koord van vele lichten,
je ziet in het leven soms de lichtjes niet.
Je gaat gebukt onder duizend en een plichten,
zodat je dan geen enkel lichtpunt ziet.

Het orgelspel doet mij met haar klank omringen,
zo lief'lijk teder klinkt het trompetgeschal.
Het noodt me tot van "vree op aard" te zingen,
zoals de eng'len, voor het kindje in de stal.

Je bent zo sfeervol, kerstmarkt, met al je edelstenen
geschakeld in een lange, bonte rij.
Ik kijk ernaar en denk dan bij mezelf:
Mischien draag ik met dit gedicht een steentje bij.

Bep van Oosten

Onder het groene kruis

In de nacht van 11 op 12 november word ik 's nachts wakker. Tussen ons in, op de kussens, schijnt een spookachtig, groen licht. Omdat ik niet bang ben uitgevallen, maak ik mijn vrouw wakker, of ze even uit het raam wil kijken, welk buitenaards wezen er met zijn vliegende schotel bij ons naar binnen schijnt. "Moet je kijken", roept ze opgewonden, "er staat een groen neon kruis op de kerk...". Meteen sta ik naast haar. Het klopt. Het kruis dat ik de middag tevoren omhoog had zien takelen, zendt ons zijn groene stralen zegenend door het nachtelijk duister.

En zo bel ik aan bij pastoor Kleijn. Wij maken ons wel druk over de restauratie van "de" toren, maar er staat hier nog een toren, met nog een kerk. Heet Noordwijk aan Zee protestants te zijn, Noordwijk Binnen "is" katholiek. Reden te over om bij de "luid-ruchtigste" van onze twee kerken eens ons licht op te steken. Gesneden koek voor de katholieken (Rooms) onder ons, maar voor de eveneens velen die dat niet zijn, intrigerend.

Pastoor Kleijn was zo vriendelijk mij te woord te staan. Veel vrije tijd zal hem niet beschoren zijn, gezien de moeite die het kostte om hem - telefonisch - te pakken te krijgen. Kleijn, uit Rotterdam afkomstig, is al sinds 1961 in het dekanaat Bollenstreek werkzaam, waarvan de eerste 12 jaar als docent aan het (toen nog) Leeuwenhorst seminarie in Noordwijkerhout. Sinds 1978, dus al zo'n 12 jaar, is hij pastoor in Noordwijk Binnen. Hoe groot is nu deze parochie? Ingeschreven staan er ruim 7500 parochianen. Bij de protestanten zou dat goed zijn voor een flink aantal dominees, merkt Kleijn schalks op.

Zijn dat nou zg. papieren leden? Zijn ze kerkelijk meelevend? Wat is dat eigenlijk... meelevend, zegt Kleijn bespiegelend. Waaruit blijkt zoiets eigenlijk? Per weekend (zaterdagavond en zondags) wonen er een 900 parochianen de Mis (kerkdienst) bij. Met Kerst zijn er wel 5000 gelovigen in de kerk. Maar mag je daar iemands geloofsijver aan afmeten? Het ware meeleven blijkt bijv. uit de gesprekken met ouders, die hun kind willen laten dopen, uit het aantal vrijwilligers, die voor de kerk op pad gaan, uit de moeite die ouders doen om catechese op de openbare basisschool te krijgen, bij de

voorbereiding op de eerste communie. Komen nu jongeren in een bekende moeilijke leeftijdsfase misschien wat minder in de kerk, als ze met zichzelf worden geconfronteerd omdat ze bijv. willen trouwen, dan zie je ze toch wel weer terug. Jaarlijks vinden er zo'n 80 doopgesprekken plaats. Regelmatig (vorig jaar 62 keer) wordt er begraven, er zijn zieken, ziekenhuisopnames, er zijn Missen en er moet gepreekt worden. Hoe houd je dat als enig zielzorger bij? Nu citeer ik uit een boekje dat in '81 verscheen t.g.v. het 25 jarig priesterfeest van pastoor Kleijn, waarin een citaat van Kleijn: "*De belangrijkste vernieuwing zou moeten zijn, dat we méér GEMEENSCHAP worden; samen één volk onderweg, met zorg en belangstelling voor elkaar; elkaars "naasten" in alle omstandigheden. Om die gemeenschapsgedachte te stimuleren, om meer voor elkaar te kunnen gaan betekenen, hebben we het plan opgevat WIJKGERICHT te gaan werken.*" De parochie werd in wijken onderverdeeld. Op dit moment zijn het er 17. In die wijken zijn vanuit de parochie werkgroepen actief, ouderen én jongeren met elkaar.

In wezen, zegt Kleijn, moet je wel een soort manager zijn, die taken kan delegeren. Als je alle soorten vrijwilligers bij elkaar telt, kom je op een 500 uit. Zo is het toch nog mogelijk zo'n grote parochie te bestieren. Die vrijwilligers hebben daar veel tijd voor over. Je kunt natuurlijk niet zo maar iemand op ziekenbezoek sturen. Die volgen eerst een cursus van een paar jaar aan de pastorale school van het dekanaat Bollenstreek. Dat betekent naast iets voor iemand anders over hebben ook: verdieping van jezelf.

Zo wordt het nadeel van het pastoorstekort omgezet in het ideaal van de oud-christelijke kerk: zelf verantwoordelijk voor je naaste. Zo kan pastoor Kleijn zijn tijd geven aan de parochianen die direct zijn bijstand nodig hebben. Niet dat dit ideaal is. Het liefst zou Kleijn ook huisbezoek doen, zonder voor een bepaald doel te komen. Het wordt moeilijk om je eigen parochianen goed te kennen. En dat pastorale is juist wat voor Kleijn het belangrijkste is: niet in de eerste plaats de kerkwetten, de regels, maar: de pastor, hetgeen letterlijk betekent: *herder*.

Over de oecumene is Kleijn goed te spreken. Regelmatig hebben de herders van diverse pluimage (uitstekend) contact met elkaar. Helaas komt die oecumene in de gewone alledaagse dingen wat minder uit de verf. Zo

had de RK parochie graag meegedaan met de actie voor Roemenië van de Hervormden en Gereformeerden. Gemiste kans voor de oecumene! Het woord oecumene brengt het gesprek ook op de samenzang in de St Jeroen, waarbij heel Noordwijk Binnen kon meegenieten via de aan de toren opgehangen luidsprekers. Ik kijk Kleijn licht verwijtend aan, maar hier blijkt de werkgroep van de kerstsamenzang voor verantwoordelijk. De pastoor heeft juist eervorig jaar bedongen dat dit niet meer zou gebeuren. Omdat we het toch over de toren hebben: afgelopen nacht miste ik het groene kruis in bed. Dit blijkt kapot te zijn, maar ... er zit garantie op! Vorig jaar blijkt er van verschillende kanten op te zijn aangedrongen om eens iets aan het kruis te doen. Welnu, bij het verwijderen van het oude kruis bleek dit niet ten onrechte te gebeuren, want het bleek levensgevaarlijk. En zo schijnt er

momenteel (g)een groen licht bij mij naar binnen. Niet alleen visueel, maar ook auditief is de toren aanwezig. Onlangs zijn nieuwe klokkestoelen aangebracht. Klinken ze nog harder, waag ik voorzichtig. Maar dit blijkt niet het geval. Bij Missen, uitvaarten, huwelijken e.d. strooit de St. Jeroen zijn decibellen onverbiddelijk in het rond. Als er iemand overleden is, wordt om 12 uur kort de klok geluid.

Als ik de pastorie verlaat heb ik plots een heel ander beeld van de kudde en haar herder. En pastoor Kleijn mag dan wel een manager zijn, hij is -in mijn protestantse- ogen toch wel heel duidelijk een pastor: een bescheiden, hartelijke herder.

Tom Verburg.

DORPSKERN IN HET KORT-DORPSKERN IN HET KORT-DORPSKERN

Dorpskern let op uw zaak !

Af en toe, dus te vaak, bereiken ons berichten van huurders of omwonenden, dat er huiseigenaren zijn van panden of pandjes, die deze bewust laten verkommeren.

Het doel is meestal om een motief tot sloop te hebben. Op dezelfde plek een modern of

semimodern/semi-ouderwets kantoor neerzetten is toch immers veel profijtlijker? Daarom is het goed deze zaken in de gaten te houden. Elk pand(je) draagt bij aan de sfeer in de dorpskern. Daarom is het goed om je telkens af te vragen: wat kun je doen met de bestaande situatie? Wat weg is komt niet meer terug.

Daarom: opletten op dichtgespijkerde pandjes. Even melden bij de werkgroep Beschermd Dorpsgezicht/Ruimtelijke Ordening. De leden drukken we elders in dit nummer nog even af.

Contacten met de leden...

Soms zou je als gewoon lid wel eens met één van de bestuurs- of werkgroepleden willen praten zonder dat, of juist omdat je iets te klagen of op te merken hebt. Soms is het leuk om eens van gedachten te wisselen met andere Dorpskernleden of te brainstormen over oplossingen en mogelijkheden. Daarvoor zijn de ledenvergaderingen eigenlijk te weinig.

Daarom heeft het bestuur een contact-avond ingesteld: iedere eerste dinsdag van de maand van 21.30 tot 22.30 uur met z'n allen: bestuur, werkgroepleden en vooral leden informeel borrelen bij hotel Royal.

De eerste keren waren een groot succes! Zo'n 40 à 50 leden, werkgroepleden en bestuursleden waren zeer geanimeerd aan het praten. Wellicht kan er ook een bepaald punt extra in de belangstelling worden gezet, zoals bijv. de herinrichting van de Voorstraat, nieuwe parkeerterreinen, bezwaarschriften etc..

De eerst volgende keer zal zijn: dinsdag 6 februari vanaf 21.30 uur. Daar wordt weer het eerste, enige en echte Noordwijkse kruiden bitter gedronken. Komen dus!

Bep van Oosten

Dat Bep van Oosten een gevoelsmens is blijkt uit haar gedichten. Dat zij ook het hart op de juiste plaats draagt is onlangs naar voren gekomen, toen zij als eerste in ons dorp een aktie is gestart voor de Roemenen!

Royal in andere handen

Per 1 januari heeft bij café hotel Royal een belangrijke gebeurtenis plaats gevonden. Niets van gemerkt horen wij velen van U denken. Terecht, ogenschijnlijk is hier niets verandert. Behalve dat de kinderen de zaak hebben overgenomen iets dat in een familiebedrijf vroeger of later meestal gebeurt. Zoon Hein, dochter Céline en schoonzoon Hans Spiekerman mogen zich nu de trotse eigenaars noemen van deze gezellige, in de Voorstraat niet meer weg te denken, zaak. Dat het ze goed moge gaan!

Brievenbus

Na de verhuizing van het postkantoor heeft de PTT ervoor gezorgd dat er toch een brievenbus in de Voorstraat aanwezig blijft. Waarschijnlijk in verband met de herinrichting van de straat, is deze bus op een zeer ongelukkige plek geplaatst, n.l. tegenover het oude postkantoor op het smalle gedeelte van de stoep. Vooral in het donker lopen de voetgangers er gemakkelijk tegenaan. Onze Vereniging nam hierover contact op met de PTT, die toezegde snel verandering in deze situatie te zullen aanbrengen. .

Nieuwjaarsborrel met introductie van kruidenbitter

Dinsdag 9 januari j.l. is de nieuwjaarsborrel van de vereniging door vele leden bezocht. Wellicht is de flinke opkomst te danken aan

de bijzondere bijkomstigheid. Naast het uitwisselen van de vele goede wensen jegens elkaar is deze avond tevens de verenigingsdrank: 'Bins Bittertje' ten doop gehouden: een kruidenbitter, speciaal voor "De Oude Dorpskern" vervaardigd, naar oud Noortichs recept. VVV-directeur Wim Rovers is zo vriendelijk geweest het eerste slokje te komen drinken. Aan welke daad hij een louterende speech verbond. Nieuwsgierigen spoeden zich naar Royal, alwaar ons 'bitter' geproefd kan worden en kruiken verkrijgbaar zijn.

Hekkenwerk

Het pad dat langs de Grote of Jeroenskerk loopt is het eigendom van de N.H. Gemeente. Deze gemeente verleent U en mij overpad, als wij snel willen doorsteken van de Voorstraat naar de Kerkstraat, of omgekeerd. Of als we bijvoorbeeld eens even willen genieten, straks in 't voorjaar hoe de voormalige begraafplaats (thans ecologische tuin) is herschapen in een asielpaats voor verdrukte en zeldzame planten.

Langs dit pad hebben koster Hoek en Wim Dieleman (bijgestaan door af en toe een vrijwilliger) een hek geplaatst, naar Amelandse stijl. Koster Hoek tekende voor de vervaardiging, Wim Dieleman voor het schilderwerk (naast alles wat hij daar al doet).

Dat hek staat er natuurlijk niet voor de sier. Dat zo zorgvuldig bijgehouden begraafplaats terrein is nu niet meer voor voetballers, hondenuitlaters en waar het verder al niet voor gebruikt werd. Met die planten moeten we juist extra zorgvuldig omspringen.

De ingang tot deze tuin aan de raadhuiszijde heeft een hek. Maar: voor de beide ingangen van het pad, hebben óók hekken gestaan. Vraag: wanneer zijn die weggehaald en waar zijn ze gebleven? Zou het niet de moeite waard zijn om ze te herplaatsen, of er nieuwe neer te zetten, zodat de historische situatie weer herkenbaar wordt?

Wie weet het antwoord? En wie reageert er eens op deze suggestie?

Tom Verburg

DORPSKERN IN HET KORT-DORPSKERN IN HET KORT-DORPSKERN

Samenstelling van de werkgroepen

In de afgelopen tijd hebben in de werkgroepen enige mutaties plaats gehad: mensen verhuizen, pakken weer een studie op, worden ziek of hebben gewoon zin om mee te doen. Een gebruikelijk patroon binnen een vereniging waar op vrijwillige basis het werk gedaan wordt. Ton Harms, die onze vereniging op een actieve manier vertegenwoordigd heeft binnen de organisatie voor de open monumentendag en Jan van Ruitenburg verlieten de werkgroep ruimtelijke ordening. Een woord van dank is hier op zijn plaats.

Werkgroep ruimtelijke ordening/beschermd dorpsgezicht:

Folkert Boonstra, Florahof 20, tel.: 12196
Koos van der Meulen, Voorstraat 157, tel.: 11846
Dirk-Jan den Haan, Voorstraat 93, tel.: 12103
Wim Bongers, Voorstraat 50b, tel.: 16695
Hans Lens, Florahof 17

Werkgroep verkeer:

Rob Kemper, Voorstraat 64, tel.: 13832
Jan Bink, Voorstraat 109, tel.: 10185
Tom Verburg, Voorstraat 74, tel.: 17459
Peter Scheltus, Voorstraat 90

Werkgroep cultuur en evenementen:

Truusje Wingender, Pickéstraat 27, tel.: 11274
Madeleine van Dijk, Voorstraat 60, tel.: 17786
Annie Bink, Voorstraat 109, tel.: 10185
Annelies van der Rhee, Voorstraat 56, tel.: 17424
Marijke Ruijs, Voorstraat 50, tel.: 14915

N.B. Extra steun kunnen we altijd gebruiken. Heeft U zin en tijd, meldt U zich aan.

openbaar groen.....

Voor U geknipt

Hartewens van het Westminster carillon

J. Kouwenhoven
Heilige Geestweg
Noordwijk

Dierbare Noordwijkers,

Het was eertijds een goede gedachte van het gemeentebestuur om mijn Westminsterklanken vanuit de oude dorpstoren in Noordwijk-Binnen tot leven te laten brengen. Maar in jaar uit mocht ik mijn inmiddels vertrouwd geworden stemgeluid elk kwartier over uw oude dorp laten beieren, nadat anno 1912 mijn installatie een feit was geworden. Traditioneel waren destijds de op mijn ritme afgestemde versiegels, welke jaarlijks door dichter-schrijver J. Kloos werden geschreven. Ik herinner mijn nog iets uit twee van die gedichten, namelijk "Piet Gijzenbrug - heen en terug", betrekking hebbend op de diligence van Derk Bolhuis, die genoemd traject vanuit Noordwijk vise versa aflegde. Het andere luidde voluit: "Misère nacht, zoo mat, zoo dicht. Wanneer verwacht? Net 't morgenlicht".

Hoe triest was het, toen in de voorgaande oorlogsjaren ook mijn vier bronzen klokken door de Duitse bezetting geroofd werden, waarna echter menig rechtgeaard Noordwijker vreugdevol verrast zal zijn geweest toen na de oorlog op een goede dag mijn vanouds bekende carillonklanken hernieuwd over Noordwijk galmden. Helaas moest ik het na in totaal bijna een halve eeuw trouwe dienst wederom ontgelden. Tot mijn verbijstering kwam men omstreeks het jaar 1960 (misschien beïnvloed door de heersende vernieuwingsdrang) tot een experiment met mijn slechts vier doch geheel op Westminstermelodie geijkte tonen. Het resultaat werd vanzelfsprekend een verminkte weergave betreffende de eerste regels van "O, Heer die daar des hemels tente spreidt", uit Valerius Gedenkklank, hetgeen vervolgens een reeks van jaren door mij tegenzin verklankt moest worden. Tot mijn blijdschap mocht ik daarna op een nieuwjaarsdag van een al weer lang vervlogen jaar, plotseling weer voorzien van m'n originele speeltrommel de klanken vanuit de Londense Big Ben evenaren. Hoe verwonderlijk en teleurstellend toch dat dit slechts van beperkte duur was, temeer nog omdat ik intussen geruime tijd een onder viertonig muzikaal brouwsel uit moet dragen dat ik onder geen enkele noemer thuis kan brengen. Waarom toch dat gesol met mijn voorheen zo eerlijk en origineel klokkenspel?

Noordwijkers, beschouw mij als een erfstuk van uw jongste voorvaders, waarvan men behoudens gedegen onderhoud verder met de handen af dient te blijven, temeer omdat al zoveel traditie voorgoed verloren ging. Dat ik na herstel van de oude dorpstoren, die mij zovele jaren geherbergd heeft, ook weer tot in lengte van jaren mijn vanouds vertrouwde muzikale bijdrage over Noordwijk mag doen klinken in de hartewens van uw Westminstercarillon b.d.

Boom mag toch blijven: kosten 133.000 gulden

EDE (ANP) - De gemeente Ede legt 133.000 gulden op tafel om een 80 jaar oude Amerikaanse eik te kunnen behouden. De gemeente gaat voor dat bedrag een stuk grond in het centrum van de stad aankopen, waar de bejaarde boom op staat. De gemeenteraad van Ede heeft donderdagavond met 19 tegen 18 stemmen het groene licht voor de aankoop gegeven. Volgens de gemeente kan de eik nu nog minstens zestig jaar verder leven.

Het complete college van b en w en de fracties van PvdA, D66, VVD en Progressief Ede stemden voor. CDA, SGP, RPF en Gemeentebelangen waren tegen. De tegenstanders vonden 133.000 gulden voor een boom 'toch wel overdreven'.

De grond waar de eik op staat was eigenlijk bestemd voor woningbouw. De boom, die het gezicht van dat stuk Ede bepaalt, zou daarvoor moeten worden gekapt. Amerikaanse eiken mogen namelijk noch bij het wortelstelsel, noch bij de kruin belemmerd worden in de groei.

HONDEPOEP VOOR HOVENIERS EXTRA VERVELEND

Hondepoep - wie een beetje uitkijkt hoeft er niet vaker in te trappen dan één, twee keer per maand. Dat ligt anders voor hoveniers die bij stedelijke plantsoendienst werken. Op het onlangs gehouden congres Gezond Groen, bittere noodzaak hadden de meeste deskundigen het over zure regen en de effecten van chemische bestrijdingsmiddelen.

Zo ook N. Brink, directielid van de Haarlemse Dienst de Hout, Plantsoenen en Begraafplaatsen; maar daarnaast besteedde hij een paar plastische alinea's aan hondepoep. „Een hovenier verzuchtte

eens dat de poep in de struiken soms zo hoog opgestapeld ligt dat het je laarzen in loopt als je er intrapt. Aan het eind van de werkdag is aan de grasmaaiers te zien dat plantsoenwerk een uiterst onsmakelijke en stinkende affaire is geworden."

Verscheidene werknemers hebben om die reden zelfs ontslag genomen. Brink vindt het niet terecht dat er vooral in de lacherige sfeer over het probleem gepraat wordt. De 160 miljoen kilo kak (jaarlijkse productie van anderhalf miljoen honden) kan 160 voetbalvelden met een laag van twee centimeter bedekken. Brink: „Hondepoep stinkt, is onsmakelijk in aanzien, kan zelfs mensen ziek maken (spoelwormen, CARA-verschijnselen), en belast het milieu met zware metalen als lood, koper en cadmium. Bovendien brengen uitwerpselen veel stikstof in de grond, wat het natuurlijke groeiproces van parken en bossen kan schaden."

Capriolen

Import/Export

Nog niet zo lang geleden plantten we een Oranjeboom (nou ja, bóóm.. nog één nachtvorstje en dan...). Met fanfare. Mocht U de boom zoeken: het is die met een koperen stuiver op een ijzeren paaltje ervoor, waarvan nog slechts een helderziende dan wel iemand met fotografisch geheugen de tekst kan lezen. Met - en dat is dan heel bijzonder - een leuk fantasierijk sierbestratinkje in de vorm van een krans eromheen. "Die stenen, dat zijn de Noordwijkers, en de boom in het midden, dat is het Oranjehuis", hoorde ik een redelijk hoog geplaatst functionaris uitleggen aan enkele traag van begrip zijnde Noordwijkers. Dat van die stenen begrijpen de dorpskerners wel. Want daar kun je over lopen. Over zich voelen lopen, ja dat is hier een bekend gevoel. Zo eert Noordwijk z'n Vorstin. We loeien onze vaderlands- en koninginneliefde met Excelsior mee, staande op een platte oplegger, en dat was dan weer koninginnedag.

Rekening boom: f 36,28, excl. BTW. De bestrating lag er al, dat was dan een meevallertje, want er bleven nog stenen over ook. De stuiver bleek achteraf een echte te zijn, terwijl niemand er iets van durfde te zeggen. Gelachen dat ze hebben op het raadhuis. Lekker goedkoop, die Trix. Want een boom groeit vanzelf. En de klinkers klinken vanzelf in. Net als de bewoners. Ook gratis dus.

Alles wat we als gemeente hier als openbaar "bezit" krijgen, behoeft gelukkig geen verzorging. Feestelijke bomen, het kunstwerk van Hennie Bal (jarenlang niet geweten dat er hoek Bronckhorststraat /Zeestraat een kunstwerk staat), het borstbeeld van Albert Verweij (kenners noemen het een buste), ga maar door.

De gemeente weet dat wel, hoor. Daarom maken ze die kunstwerken tegenwoordig van roestvrij staal. Zo zullen binnenkort de kinderspeeltuinjes ook nog slechts in roestvrij staal of beton worden uitgevoerd.

Onderhoudsvrij. Of dat enig verschil maakt.....

Maar die boom van de koningin, dat deed me toch wel zeer. Eens even een vooraanstaand mens opgezocht in de Kern. Een notabel. Voorzitter van Noordwijk Binnen noemde hij zich een paar maanden geleden al. De burgemeester stond er wat pipjes bij te luisteren.

"Tja, die koninginneboom", zei hij met een superieur lachje (Graves Superieur voor de kenners), "je weet toch hoe wij echte Noordwijkers zijn: de koningin is import, dat motten we niet. Geld verdienen aan import is goed. Maar die moet niet denken dat ze ons regeren kan."

Toch hopen we, dat er eens een afdeling Handhaving Openbaar Bezit zal komen. Dat Verwey er niet meer zo verloren bij zal staan, dat Henriëtte Roland Holst een passende plaats zal krijgen, dat er geplant gaat worden in de Overtuin, dat het kunstwerk van Bal weer in ere komt, dat vrouwe Noordwijk aan die stok voor het raadhuis er niet meer als vuile was bij hangt en dat de koningin eindelijk de boom krijgt, die haar toekomt. Misschien valt er iets te combineren: de beelden in Dielemans eco-tuin, de nieuwe koninginneboom links naast de leeuw voor het raadhuis, zodat aan het gemiddelde gevoel voor symmetrie ook recht gedaan wordt. Een programmapunt voor de verkiezingen?

Importator

